

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 СВЕТ.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 СВЕТ.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Напомена: 3 франка тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Одњи огласи 0-20 фран. од петог реда, већи огласи по погодби. Новац се податке државних монетарних и дилитарских заступника.

ЛИСТ ИЗДАЈИ СЪАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слази преко Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Овај редакција Колахо улица бр. 33 Salonicus

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код издавача „Друштво српско шtamно“ ул. Булеварској бр. 5, близу главне поште.

Људило и казна

Бугарска издаја пред судом

Невидама покретна сила сваког рата лежи у скривеним или отвореним интересима. Тужба да се обезбеди или прошире извесни интереси изазива често на несавладљиве тешкоће, и онда се ствар препушта оружју, да оно извојује или заштити све оно што се није могло постићи мирним путем. У конкретном случају, Немачка је сматрала да је наступио момент остварења њених великих интереса у форми владавине над светом и она је, најпре индиректно, па онда директно, хтела целом свету наметнути своју вољу. Кад је наишла на несавладљив отпор, ова је апеловала на своју силу, верујући да ће оружјем моћи сломоти сваки отпор. То исто, наравно, вреди и за Аустро-Угарску, јер ова и није била друго но обичај, најобичајнији агент Немачке.

Сопствени велики интереси налагали су Србији, а за њом и Сјалима из Споразума, да се одупре грубој сили и очува своју егзистенцију. И Србија, која је била прва на удару, и Силе из Споразума, а доцније и друге државе које су им пришле, сматрале су да им највећи интерес императивно налаже спречити Централне Силе у њиховим намерама.

И у једном и у другом факту види се покретна сила садашњег рата: интерес. Али се током рата јавила и једна држава, код које се, одиста, не може видети све што се види код осталих зараћених страна. То је Бугарска. Шта је њу покренуло да уђе у овај рат у корист Централних Сила? Председник бугарског Сабора, Мичалов, казаво је, истава, да Бугарска није ушла у рат на страни садашњих својих савезника зато што је била уверена да ће они победити, или што су за то они имали највише изгледа, него макар што из њега: што је хтела да они побед; али то ипак не даје оправдан или бар разумљав одговор. Ако се то претпостави, онда г. Мичалов отвара слободу сумњи у душевну нормалност читавог једног народа. Ми смо, додуше, и с тим начи то, али, поред свега тога, не разумемо, да један народ има колико био људ

и ненормалан, сам себе проглашује способним за — лудницу.

Елем, Бугарска је напала Србију из њега, или боље из ината. Она је с истих разлога ушла у рат и против Русије, Енглеске, Француске, Италије и Румуније. Она је то учинила не зато што су јој рат диктовали њени сопствени интереси, него што је хтела да Немачка победи и загосподари с целим светом, дакле и с Бугарском. Она, дакле, највеће своје интересе везала с интересима Немачке и Аустро-Угарске, него их једноставно потчињила њиховим интересима.

Према томе, бугарска издаја, по њиховом сопственом признању, има све крајности злочина убиства и самоубиства. Бугарска се одлучила, ступајући у рат уз Централне Силе, да жртвује себе, да би успела у својој издаји. Њој највеће било стало само до тога, да изврши издају, него и да та издаја донесе своје демонске плодове, па ма доцније Бугарска и не постојала. Она је чак и себе осудила на смрт, да би упропастила оне који су је створили. Одиста, веће покварености тешко је замислити!

Лепо наш народ каже: кад и кога Бог хће да казни, он му најпре памет одузме. А бугарски народ давно је своју памет изгубио, ако је у опште икада с тим душевним особинама располагао. Сд има да на ступа само казна. А и она ће доћи. Мало стрпљења, јер Бог не плаћа сваке суботе.

Казна треба да одговара тежини злочина. Друштво Словенске узајамности у Петрограду, испитавши један део бугарских алчана, донело је већ пресуду. Она чак и највеће тешка, како су страшна учињ на злочини, али је, приликом олакшавајуће околности бугарског наследног лудила, ипак одмрена по заслуги. У пресуди се каже: „Друштво Словенске Узајамности у Петрограду, на својој пленарној седници, закључило је, да се краљ и влада бугарска ставе под оптужбу пред обичај суд, да се по ставе комесари Сјалима из Споразума да уривају Бугарском, а Бугарима намегнети тешка ратна контрибуција,

и да се пространи крајевни бугарског земљишта уступе Србији и Румунији. После тога се тек може дати Бугарској мир“.

Пре но што пресуда буде извршена требаће добро испитати озбиљну претпоставку, да ли ће и то бити довољно, да се мир обезбеди од — Бугарске!

Политичке вести

Лондон. — Дописник „Морнинг Поста“ у Риму пише да италијанска влада категорички демантује вест да се Италија противи излазу Грчке на неутралности. Италијанска влада забрањује свако недовољно писане против Венизелоса и револуционарног покрета.

Атина. — Грчка је влада одговорила да се савезничка контрола над полицијом не може успети јер такав акт није легалан. Уз одговор поднета је и енергична протестација.

Страна штампа

Ратна ситуација

„Штрасбургер Пост“: „На западном као и на источном фронту показују се знаци јесење офанзиве. Будућност ће показати, да ли ће она избити са жестином или ће остати у границама протесте демонстрације. Треба се исто тако надати буђењу Руса, после приорног одмора“.

„Фосише Цајтунг“: „Ми данас немамо никаквог разлога, да будемо оптимисти, али фронт на Сомму се добро држати, ако хоћемо да спречимо непријатеља да задобије победу“.

„Берлинер Цајтунг ам Миттаг“: „Један официр, који је недавно са фронта Врдене отшао на Сому назива страховитом драмом битку, у коју је ступио. Непријатељ, помаган од целог света расплаже увек огромним количинама артиљерије. Он може бити издаван колико хоће“.

„Бирмингем Д-јли Пост“: „Неки немачки листови представљају Бапом као мету британске акције. То је заблуда: ми се бримо, не ради заузећа веројни, већ да тучем непријатељске трупе, да слабимо њихову одбранбену линију, да принудимо непријатеља да на овај сектор доведе што више трупа“.

„Руски Инвалид“: „Са озбиљним разлозима може се предвидети, да ће се офанзива започета на центру југозападних армија пренићи на северно и јужно од Лавва, у пределу који обухвата брбану зону Козеља, Владимира Волчанског, као и на великом простору Галиције“.

„Форверд“ (буковник Гедке):

„Код непријатеља се види гвождена воља да по сваку цену пробије наше линије (на Соми. ур.). Снага, коју он развија надмаша чак велике нападе генерала Брусилова, последнега лета.“

Распад Аустрије

„Атвентур“ (Таке Јонеску): „Једино средство, да се онемогући неслабни реванш јесте стварање на место Аустрије једне серије независних држава: Чешке, велике Србије, велике Румуније и Мађарске сведене у њене законите границе.“

Савезници, потписујући с нама признање историјског права румунског народа на целу територију настањену Румунима поставили су самим тим распад Аустрије као једну од тачака свога програма“.

Бријаново заслуге

„Њујорк Трибуна“: „Ни у Лондону, ни у Петрограду, ни у Паризу нико неће порећи, да је револуција створена у ситуацији на Истоку дело г. Аристеда Бријана. То је највећи успех постигнут од Савезника од битке на Марни и за њега се има захваљити у најширим размерама г. Бријану.“

Писмо г. Политиса

— Упућено српском консулу —

Г. Политис, директор савезничких послова провизорне владе упућује следеће писмо нашем консулу у Витровићу:

„Господине генерални консуле, Чест ми је известити Вас, да је провизорна влада извољела поверити ми у своје набоје министарство спољних послова и да сам ја већ примио нову дужност.“

„Уверавам Вас, да ће ми бити на срцу одржавање с Вима најбољих односа, захваљујући којима ми ћемо моћи саровести добро дело предузето од Народне Одбране и чији је главни циљ видљивење обвеза нашег савеза са анемичким и храбрим српским народом.“

„Изволите пријете, господине консуле, увериће могу одлични поштосвоња.“

Политиса: Политис.“

Провизорна влада

Образовање директорјума

Док у Старој Грчкој адмирал Дартиж да Фурне наставља спровођење свјих мера упркос протестима атинске владе, докле у Солуну провизорна влада на челу са г. Венизелосом наставља свој рад. Провизорна влада је већ

потпуно конституисана. За поједине ресорсе назначени су директори уместо министара. У састав директоријума ушла су:

- в. Михалакопулос, директор избеглица и држ. домена;
- г. Александрис, унутр. дела;
- г. Политис, спољ. послова;
- г. Херепотис, финансија;
- г. Кутунис, привреде;
- г. Софулис, просвете;
- г. Зимракакис, војни;
- г. Динис, правде;
- г. Касевитис, саобраћаја;
- г. Еибврикос, исхране.

Г. Симос одређен је за председника парламента.

Осим г. г. Михалакопулоса и Александриса остали директори нису никад имали портфеје. Г. г. Венизелос, Кувдуриотис и Данилис остају као шефови покрета, као наше лицитво, које ће управљати областима приликом револуције.

По својем назначењу за директора спољ. послова г. Политис и-вестио је о томе све грчке посленике на страни позвавши их да признају провизорну владу, иначе ће на њихова места бити постављени нови посланици оне стране провизорне владе.

Г. Политис, бивши начелник атинског министарства спољ. послова био је као што је познато, узео одсуство да би дошао у Солун. На глас о његовој приласку покрету атинска влада га је одмах одпустила из службе.

Г. Политис је данас саопштио консулима Споразума у Солуну своје назначење за директора спољ. послова.

Бомбардовање Букуршта

Освети над женама и децом

Париз, 5. окт.

Према вестима из Букурешта, немачки авијатичари не престају бомбардовати отворене румунске веројни, као што су Букурешт, Констанца, Платра и Неамту убијајући поглавито старце, жене и децу. Немоћни да се на бојном пољу освете Румунима, Немци прибегавају својим злочиничком методу, који тако обилато примењују над енглеским обалама.

После бомбардовања првих дана настао је релативан мир у Букурешту. Цепелани и агроплани беху обуставили своје посете услед рђавог времена. Међутим, чим је настало лепо време, нападници ипак опет су се појавили бацајући на варош бомбе без реда и тактичког плана, у једином циљу да сеју панику и убијају становништво. Цепелани долазе обично око 2 часа изјутра праћени ескадрилом од више агроплана Аероплани пак појављу-

у се и дању, обично око 11 часова пре подне.

Мора се признати, било је жртава у становништву. То се објашњава неразумношћу Букурештана, који противно наредбама полиције излазе на улицу, где бомбе највише падају, да би пооматрали приказ у ваздуху. Упркос жртвама Румуни су очували своју присебност и хладно-

крвност. Они само траже, да се предузму енергичне противмере. За обарање целелина и аероплана расписане су велике награде. Тако г. Јован Крисобедони нуди 50.000 франка ономе, који до краја године буде оборео целелин.

До сад су оборена два немачка аероплана, један у близини Турн Северина, други код Толице.

непромењена. На јужном фронту ништа значајније.

Грци у борби

Грчки батаљон, који се налази на фронту имао је у току јучерашњег дана омање сукобе са Бугарима. Задобивена заробљеници доведени су већ у Солун.

Извештај из Србије

Соја Јовановић, из Мирјева извештава мужа Николу Јовановића из Мирјева и девере Јеврема и Милвоја да је примила њихову карту, Нека често пише. Лена Ристић, из Београда, Которска 26 извештава Тројана Стојановића служб. мин. привреде да је новац у 147-70 кр. примила у мала Милана.

Јован Ракић из Метковића поцрског, моли за извештај о: Јеремији Станковићу, Чедомиру Ракићу, Николи Кнежевићу, Мик. Пантвићу, Рајисаву Пантвићу, Андрији Пантвићу, Алекси Рељићу, Стевану Решићу и Рајку М. Вукашиновићу сви из Метковића.

Љубица Радовановић из Београда Иван-бегова 7, извештава свана Петра да је здрав и да новац одмах пошаље.

Софија Јовановић из Београда Битољска 56, извештава мужа Љубомира Јовановића да је новац примила. Нека јави и за Ацу.

Љубица Додић из Београда, Катанићева ул. 12. Моли за извештај о мужу Недељку.

Шарлота Панић из Београда Ломна ул. 61 моли за извештај о мужу Веламиру.

Милан Радојевић из Стублине моли за извештај о Војиславу Лазићу поручнику и за синове Милана Радојевића из Стублине.

Зорка М. Живковић из Београда, Славијанска 1, извештава мужа Милорада Живковића да је жива и здрава. Оглас прочита. Моли за новац.

Мица В. Христић из Београда извештава Милана Спасића капетана да је примила и четврту пошиљку новца у 150 круна. Бала са децом здрава су. Моли за извештај о Сави.

Миља Ф. Перовић, Пожаревачка 37, извештава мужа Филипа да је са Ружом здрава и да новац пошаље.

Љубица Арсенивић из Лознице моли за извештај о сину Михаилу Арсенивићу,

Зорка Л. Радовић из Краљева

извештава мужа Љубомира да је са децом жива и здрава у Краљеву.

Драга Игњатовић из Београда Доситијева бр. 2 извештава Рајвоја Игњатовића да су у Београду са Милутином сви здраво.

Љубинка Милана Поповића из Краљева јавља мужу Милану Поповићу арт. касетану да јој најбржим путем пошаље 600 круна на адресу сестре Заре Краљ Милутана 32 Београд. Она ће новац сачекати и доћи у Краљево. Миланка је умрла. Ја сам са Вером Здравом.

Бедосава Наколић пензионерка из Краљева моли за извештај о сину Душану натуранту.

Породице Глише Јовановића школског надзорника и Тодосија Бошковића директора гимн. моле своје мужеве за новац и да се јаве. Стан Београдска ул. бр. 6. Ружица Јовановић из Крагујевца Космајска 26 моли за извештај о мужу Миловану Јовановићу.

Александра Вељковића из Крагујевца Палицула 19. Моли Христифора Урошевића, рачуноспитача да још пошаље пензију за месец новембар јер је у оскудици великој. Број књижице 2932.

Вук Милошевић трг. из Крагујевца Станична ул. 19. моли за извештај о Александру Милошевићу трг. и Јовану Милошевићу меделинару.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 5. окт.

У току јучерашњег дана у долини Стрме било је узастопних сукоба између патрола и извиђача.

На десној обали Вардара наше су трупе имале доста осветног успеха. На српском фронту борба се наставља са истом енергијом и изгледа да ће донети срећне резултате. У области Кеналиа, наша је артиљерија ућуткала непријатељску артиљерију.

Непријатељ врши огорчене противнападе. Заробљено је 50 војника и заплена један митриљез.

У области Дорна Ватра одбијени су сви непријатељски напади.

На кавкаском фронту наша је артиљерија јако бомбардовала утарђени Тире Болу.

Између Козата и Мамакатума, козаци су разбили једну врло јаку групу курла. Курди су имали велике губитке.

На фронту у Добруци обично пушкарање.

Румунски коминике

Букурешт, 5. окт.

На северном и западном фронту западно од Турулгуса наше су трупе одаиле непријатељске нападе. Борба се наставља. У долини Бикача, одбијени су махом сви непријатељски напади. Наше трупе држе чврсто положаје источно од границе. У долини Тротуса где је непријатељ напредовао до Агаса, води се јака борба. У долини Узуна непријатељ је пребачен преко границе. Наша је артиљерија уништила један батаљон који је у масама настрадао. Погинуо је командант батаљона. Заробљено је 58 војника и заплена један митриљез. У долини Олтена, води се јака борба. Гранични положаји предајили су из руке у руку. Борба се наставља. У долини Бизеа наша је артиљерија приморала непријатеља да напусти ровове и повуче северу. Заробљено је 140 војника код Табле бица. Наше су трупе напредовале до Ва Бизеухун, Вала Булава где су нападе непријатеља. Код Тредеана артиљеријска борба; на левом крилу тога сектора одбијен је један напад. У области Бикара наше трупе које су се повукле на положаје Матетаба, одржавају их и поред учестаных непријатељских напада. Борба се наставља на осталом фронту до Дунава. Код Висове ситуација је

Италијански коминике

Рим, 5. окт.

На положајима Пасубије непријатељ је извршио више напада који су брзо одбијени. На осталом фронту, рђаво време спречило је артиљеријске операције. Јављају да је на планинским положајима пао велики снег.

Француски коминике

Париз, 5. окт.

На целом фронту Соме јака артиљеријска борба.

Немци су вршили два напада источно од Белоа, који су као и сви предходни одбијени. Непријатељ је претрпео огромне губитке. На осталом фронту ништа значајније.

Авијатика. — Немачки авијатари бацали су бомбе на Амјенс не причинивши никакву штету.

Руски коминике

Петроград, 5. окт.

На западном фронту на реци Нева наше предходне јединице вршиле су један непријатељски одред да бежи.

Непријатељ је оставио на терену 3 жртва војника и једног официра.

Јужно од Скрбова, пуковник Ивановски је тешко рањен.

Северно од Коритнице а близу Болемоче воде се огорчене борбе.

ФЕЛТОН

Баја Гађе по Србији

Мој сусрет у Скопљу са Баја Гађом

Недавно је приспео овамо из Бугарске један наш познаник поимено једне неутралне државе. Он нам је причао пуно занимљивих доживљаја из поробљене Србије, а нарочито о својим познаницима са Баја Гађом, који је иначе добро повнат свима на шми читаоцима. Ми ће мо овде извести само по неке одломке из његовог приповедања, управо из причаћемо оно што нам се чини да је најзанимљивије. Дакле пустићемо странца да прича.

Ја сам, као што ме знате, трговачки агент. Родом сам из Швајцарске, али сам велики део свога живота пробавио на Бал-

кану, особито у Србији и Бугарској, али добро познајем и нове крајеве, где сам у последње време често путовао својим трговачким пословима, што ми је припомогло да помоћу послоних теза стекнем и добре пријатеље и познанике.

Последњи рат ме је затекао у Софији, где сам остао све донде док се није, у ослободеним крајевима, завео неки ред, и тада сам се решио да обиђем нека већа места по Србији где је, релативно узевши, јавна безбедност прилична.

И тако се једнога дана нађем у Скопљу.

То је било јуна месеца. Прво сам отишао у окружно начелство да се, према постојећој наредби пријавим надлежним властима, а истовремено да посвршавам и неке послове. А када сам се око подне враћао у хотел Турати, којим се раније звао Слобода, видим једну велику гомилу света на Душановом мосту и на обема обалама Вардара. Био је уторак, пазарни дан, те су се видели и многи сељаци поред немачких, аустриских и бугарских војника. Застанем и ја и погледам на Вардар.

На ужеженом песку свлачи се један човек. Поред њега стоје пуне бисаге и једна повећа ручна торба. Скидао је са себе дугачки црвени појас. За тим свуче војничке цокуле, панталоне, јелек и сво остало одело, оставив на себи само прљаве гаће.

У публици наста смеј и граја, а дечурлија поче плескати. Учини ми се позната физиономија, али ипак нисам могао одмах познати ову интересантну личност. Зато приђем једном из публике и упитам га, ко је тај човек, који изазива код народа толику радозналост.

— А зар не го познајеш?

Не!

— Да живее Баја Гађе, да живее, зачу се дечија узвик.

Е сад си чуо. То је наш Баја Гађе, сад ће да се бана у Вардар.

Док су деца клицала, а публика плескала, Баја Гађе, сав комат и рутањ, испри се, окрену се са једним достојанственим поносом и лево и десно, за тим се узмаче од воде десетак метара и пошто се прекрсти два три пут, додуже руке у вис, састави шаке изнад главе, погледа

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Венизелос код Сараја.

Јуче је г. Венизелос био на ручку код генерала Сараја.

2.000 маринача.

Сазнаје се из сигурног извора да ће у Атину приспети 2.000 савезничких маринача.

Изјава америчког посланика

Из Атине јављају да је амерички посланик изјавио делегацији манифестаната да он не намери за потребно да интервенише, али ипак, дошао је ов, јако нашу протестацију упутити председнику Валзону.

Бугарски заробљеници.

Јутрос је спроведен кроз Солун већи број бугарских војника, заробљених на нашем фронту.

Конфискованих имања.

Из Париза јављају да је менистарски савет одлучио да се конфискују имања оних који су осуђени за велеиздају или шпијунажу.

Сумарен U 53.

Амерички морински кругови верују да сумарен U 53 путује за Немачку.

Мешовита полиција.

Из Атине јављају да су се агенти француске полиције инсталирали по свима полицијским одељењима у престоници.

Савезничка контрола.

Грчки Пресбиро саопштава да је адмирал Фурне, сазнавши о манифестацијама, решио да појача грчку полицију са француском војском, сматрајући да ће се на тај начин одржати безбедност

вароши. Командант француских одреда стигао је у Атину. Замаракакис је изјавио да се ставља на његовом расположењу. Влада незна да ли ће приспели одред који ће радити са грчком полицијом вршити акцију од већих замашаја.

Манифестације против Француза.

Из Атине јављају да су, услед доласка Француза, избиле поједине манифестације у престоници. Француски одред који се висталирао у атинском позоришту појачава се стално.

Духови су врло узнемирени.

Адмирал Дартиж де Фурне, сазнавши да је посланик Сједињених Држава примио делегацију манифестаната, упутно му је енергичну протестацију. Интервенција америчког представника у корист манифестаната, произвела је незадовољство код савезничких кругова у престоници.

Атиногенис у Волосу.

Јављају из Волоса, да је бивши солунски префект Атиногенис приспео у ту варош.

Америчка ескадра.

Према извештајима Неона Астиа очекује се сутра у Пиреја јака америчка ескадра.

Грци на фронту

Пуковник Христодуло на челу 12.000 снабдевен одличном артиљеријом одлази за дан два на фронт.

Атински официри.

Према синоћ приспелим вестима из Атине, више од 50 офици

на мост и око себе, за тим се затрча к реци и повиче из свег гласа: Да живее Блгарија..... у томе се баца у Вардар и загубри у воду.

Тајан... Прође неколико секунди, река се умири, као да се ништа није десило, неки већ почеше зевати и страховати за драгоцен живот овога великог и заслужног Бугарина, када се овај одједном појави на супротној страни реке.

Браво, браво, захорм се са свију страна.

Баја Гађе устаде, а плескање и бурни аплаузи се настављају. Ха, ово није ништа. За мене је Вардар мала река! Ја сам код Рушчука два пут узастопце препливао Дунав. Препливао сам га лолешушке, а на трбуху сам носио ђувеч, који сам пливајући појео и попио две оке вина. А

ра напустили су грчку војску и отишли за Солун. Међу њима су мајор Александар Мазаракис, ађутант принца Николе.

Директоријум.

Сва ресори директоријума потпуно су организовани. Постављени су шефови секција као и остало чиновништво.

Саобраћај са Солуном.

Услед великих тешкоћа у експедовању робе из Солуна као и у одласку путника многе бродарске агенције одлучиле су да прекину саобраћајну везу са Солуном.

200 вагона.

Атински листови пишу да је акарал Дартиж ди Фурна тражио од грчке владе 200 вагона и неколико локомотива за употребу савезничке војске у Македонији.

Сазвана је министарска седница на којој ће се дискутовати о оговору.

Италијански контингент.

Јак контингент италијанских трупа искрпао се јуче у солунско пристаниште. Војници, са мушком на челу, продефиловали су поред француског штаба и главним солунским улицама.

Разне вести

— Председник аустрачке владе, г. Штирк изјавио је, да би сазив аустријског парламента попукао за собом пуштање у слободу 80 посланика, који су у затвору, а то би била велика опасност за монархију (!)

— Мулиј Хафид, бив. афгански Марола, чије су симпатије према Немцима познате; интервјуирао је по наредби шпанске владе у Ескурјанду, близу Мадрида.

— Ј. Бернштајн и више других социјалистичких посланика водили су петицију, да се пусти у слободу х-р Либкнехт.

— Под председништвом великог везира одржан је у Цариграду конгрес Младотурака, на коме је решено да се рат настави до крајње победе!

Сада, ако не победе, никад неће (уред.)

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

када сам пре десет година био у Цариграду као гост код нашег агарка дедо Јосифа, тада сам препливао Босфор и то код самог Бујук Дера, где је најшвири. Зато је чуо био и сам султан Хамид, те ме је позвао да га посетим, да ме види и он ми рече да сам ја први човек који је препливао море....

О, браво, браво Баја Гањо, а Турци почеше плескати пропраћајући то речима: машала, машалах...

А Баја Гање, сав срећан од тојких комплимената, поче ревносно изводити своје шиплачке вештине, и то је трајало читав час купања и пливања. Најпоследње изађе на обалу. Ту обуче кошуљу, затим свуче своје гаће, и пошто их д'бро одеји од воде, понова их обуче.

Реших се да му приђем и то

Последње вести

Краљ Петар о француској
Париз, 5. октобра.

Предлажући прилог Краља Петра за француски зајам г. Везнић је изјавио француском министру финансија: „Његово Величанство Краљ Петар хтео је показати своју захвалну оданост према Француској и и своју непоколебљиву веру у успех француског оружја.

Касгелно о рату
Лондон, 5. октобра.

Генерал Касгелно, шеф француског генерал-штаба примио је кореспонденте енглеских листова на француском фронту и изјавио им је: „Немци су своје највеће напоре извршили против Вердена. Ми их сад држимо за ушти и вући ћемо их док им се мозак не помути. Ви знате да за нас рат значи: или нећемо бити тевтонски робови или ћемо умрети на бојном пољу. Али, будите сигурни, да нас никад неће снаћи судбина, коју хоће да нам наметну Германци. Ми ћемо се борити са нашим Савезницима до краја, која ће бити стварна победа.“ (Радио).

За енглески црвени крст
Лондон, 5. окт.

Енглески краљ приложио је 5000 фунти стерлинга, а енглеска краљица 1000 за британски црвени крст.

Бријанове изјаве
Париз, 5. октобра.

Алфред Капис износи у „Фигару“ разговор са председником француске владе, г. Бријаном.

Г. Бријан је изјавио: „У месецу јулу 1914. г. говорило се да је наша земља у декаденцији. То је била велика заблуда. Истина је, да је избилла нова генерација осетљивија можда ве поменом на пораз (у 1870), нестрпљивија и нервознија од оне претходне. Надувност Немачке много је допринела овом стању духова. Осећало се, да нас у свету не цене према нашој правој вредности. То нас је дра-

жило и подстрекавало.

То је долазило отуда, што нам је сметао негдашњи пораз. Али онога дана, када је тај пораз збрисан, када је Француска показала свој нечувени хероизам, сви народи су намах сложено признали заблуду, у којој су били према нама. И претстиж Француске постао је изванредан, такав какав није био ни у једној епохи наше историје.

„Ако је победа тешка, то долази отуда, што од непријатеља треба отргнути много што шта, да би та победа била потпуна. Све зависи од те победе? Слобо-

Српски званичан извештај

Солун, 5. октобра

На целом фронту 4. октобра водиле су се локалне борбе. Пошто су Бугари са свом ошачкали село Грумиште, приморали су становнике да пређу и нама јер нису имали чиме да их хране. Заробили смо 40 бугарских војника.

Оглас

Главна Интендантура Српске Врховне Команде, закључиће са најповољнијим понуђачем погодбу за испоруку до 1,000,000 килограма сена пресованог, са прелажом у Вертекову. Квалитета се подлаже 10 од сто од износа вредности испоруке.

Позивају се заинтересовани, да ради погодбе дођу у Главну Интендантуру (Хотел Коломбо) најдаље до 10-ог октобра о. г. (по старом календару), где ће и условне за ову испоруку видети.

ПОШТА

Своштенња

Г. Војан Илић поручник моли се, да јави своју адресу Драгуми С. Бајкићу, народнику, пошта бр. 72.

За Србију

— Раста Пурђу, студенту медицине, Желева. — Молим вас известите моје сестре Веру и Цану Босићеве, Студеничка бр. 40, Београд, да сам добро са ујка Стевом, Миланом, тетком и Једом у Солуну. Топкица у Француској у шведи, такође добро. Јако за њих бринем и молим да ми се јаве преко Срп. Црвеног Крста или Београдских Новина. Мара Босићева.

— Поручник Никола Д. Димитријевић јавља се својој мај-

дан живот, друштвене реформе, моћна република. (Радио).

Смрт за човечанство
Париз, 5. окт.

Организатор велике америчке ваздушне ескадриле у Француској, авијатичар Норман Прис погледао је јуче својим рањама у болници. Рањен у току једне ваздушне борбе, смели авијатичар је изгубио свест и у падању је сломио обе ноге. Његов брат, Фредерик Прис налази се такође у ескадрили. Обојица припадају једној врло чувеној породици у Бостону. (Радио).

ци Ани Димитријевићки удовици у Алексинцу, да је жив и здрав у старој команди. Моли за извештај истаим путем, како су код куће и да ли им треба новца.

Челомир Јочић, санитет, пошта 92, моли свакога ко бишта знао за његовог брата Арсенија Јочића из Брезнице, окр. Крушевач, који је фебруара отишао на Битерту са крушевач резервним трупама.

Русомир М. Јанковић и браћа му, извештавају оца Миливоја Јанковића, трг. из Книжевца да су здраво и добро. Моли за извешће да ли су примили два пута послати новац. Како су са здрављем? Одговор послати преко војне поште бр. 44.

— Панта Ђ. Јованковић, пита за своју жену Драгу и своје родеље који живе у Скопљу, Саватијева 13. Одговор истаим путем.

— Капетан Гвозден Здравковић јавља своје оцу Димитрију Здравковићу у Гудрији, да је жив и здрав. Моли да му се отац јави и пошаље извештај о стању здравља свих укућана преко уредништва „Велике Србије“ на бр. поште 60.

— Капетан I. кл. Милоје А. Долић, извештава свога оца Алексу М. Долића и жену Христину, и овоје пријатеље у Варвару, да је добио оглас и да је жив и здрав са својим дру-

говима: Димитрије и Милутин Борђевић и зет Перз, Станоје Борђевић и син Драга Јак, Радивоје, Боривоје и Војислав Марковић, Чедомир и Радисав Сврзић, Чедомир Пауновић, Драгутин Симаћ, Сретен Весић, Чедомир Димитрајевић пелар, Радисав Протић, Малорад Милић, Милутин и Драгутин Поповић, Драгутин Пауновић, Душан М. Васић — Сукић, Милисав и Милић Васић — Сукић, Милош Стојин и Милен Марковић, Атанасије Матић швијдер, Рајко Урошевић, Рајко Васић жандар, Станоје Радосављевић поруч., Љубисав М. Чабрић, Живојин С. Антић, Милија М. Протић, Богосав и Милија Протић, Миливоје Персаи — Долић, Милан Срејћ, Миливоје Стојановић, Бранко Сувић, Живојин М. Павић и син Милен, Таса Срећковић, Добросав и Борђе Анђелковић, Драги Д. Живановић, Драгутин М. Рајић, Чедомир и Радивоје Анђелковић, Драгољуб Давичић, Стојан Качаровић — Крстић, Чедомир Качаровић, Војислав Милковић, Добросав Чабрић, Љубомир Матић кафеџија, Никола Димитријевић, Која Настасијевић — Цандарин, Светислав Карић и његов синовац Владимир Т. Ђуђића, Светислав Срећковић и синовац Миливоје, Љуба Тасе Стојковића, Миливоје Д. Лазаревић, Адам и Милутин Марковића сви из Варварина.

Живојин С. Михаиловић Шапчић деловођа, Радисав М. Јаковљевић, Милорад и Мила Стојковић — Соскић, Жика, Боривоје и Сретен Живадичковић, Данило и Милић Митровић, Мина Живаћ, Милорад С. Тошић, Божан Сурдић, Влада и Воја А. Поповић, Живојин и Милан Дачић, Баве Главчић, Милен Радосављевић, Сретен М. Глуваћа сви из Бачке.

Светозар Бркић из Обрежа ср. темњачског.

Божа Л. Поповић порезник, Душан и Тома Михајловић, Миливоје Стевановић, Асентије Кашајић, Драгутин Тимић и брат Воја, Дража Стевановић — Боричи, Стојан Контрелер, Војислав Борђевић, Душан Стевановић, Драгутин Маринковић, Радисав Мојсиловић, Милош М. Лазаревић и Милан Милованић деловођа сви из Катунa, среза темњачског.

Чедомир Милонковић, Воји-

цар Фердинандову улицу.

Зар си и овде донео ружино масло, ушита га.

— Море какво ружино масло, кој ће да га купује овамо, зар ови глупи Шовови... Али претри се, ја ћу ти ускоро доказати да нисам такав глупак и протак, као што мисле о мени ови наши сајузници. Има за све време и место и за ружино уље и за другу трговину, али о свему ће мо разговарати код куће. У томе се сакупи око нас читав група Циганчића, који задетаху око нас и лево и десно и који придржаваху и бисаге и торбу.

— Да носимо господине....

— Шта сте ви бре, Цигани или Турци?

— Бугари смо господине, Бугари... дај да ја носим, ја сам најјачи отицаше се један дечко од својих петнаест година.

— Добро, кад хоћеш ево ти — носи, и наговари му бисаге, а торбу предаде другом Циганчету, за тим их упаради да обоје иду, пред њим на два корачаја.

— Ух, али је врућина, проужи Баја Гање, и при том обриси чело левим рукавом, него знаш, чекај ти да ја свучем фермене. У томе скине горњу сукнену хаљину, натакне је на своју буцу, задене ову за десно раме и пође тако.

Најпослед стигосмо његовој кући. Циганчићи унесоше ствари и кад их истоварише на место, где им рече Баја Гање, ови пружеше руке. Молим газда Гањо плати нам!

— Марш напоље циганска сорга, зар смо ми толико крви пролили док вас ослободисмо, а сада плати... Напоље... и у томе диже своју дебелу мотку, а Ци-

ганчићи, кад видеше да се овај газда не шали, разбегоше се за трен ока...

Е сада заповедај, седи Карло, да се мало одморимо и да царцнемо по мало комовице. Али мене је зачудила једна друга ствар а не Баја Гањино гостопримство. Његов простран стан је учинио на мене силан и нежгладљив утисак. По зидовима персијски ћиламови, на поду су ћиротски, а свуда око нас сабље, старе пушке, пиштољи, јатагани, мачеви, све у сребру и у злату... У средини собе су два старинска стола, сва у седуфу, на једномо наргиле, а по зидовима висе чутурице, ћилибарне бројанице; на писаћем столу су дивни дивити, пера, једном речју све је било лепо, скупоцено и оригинално. Отуда сам се у овој кући осећао као у каквом отменом и богатом музеју.

став и Раде Јавићеве, Пешче, Војен Миленковић, Милвоје Јавићеве сви из Маскара, ср. темнићког.

Милоје Вучићев из Опарића, срца левачког.

Стеван Вуча из Рајкица ср. ресавског.

Димитрије И. Станојевић, Тихомир Ј. Станојевић, Мисодрог Петровић, Боривоје Стевановић Душан Ђорђевић бакалца, Света Димитрија Дубочанина, сви из Јагедине.

Чedomir П. Дреноваковић и његов зет Мита оманчар из Царањана.

Михаило Бендић из Сакрице.

Александар Павловић из Јовца, Гвозден Пајић, Гвозден Србуховић, Мелан Радловић, Милош Петковић, Милвоје Первић, Гвозден Бураћ, Мисодрог Дашаћ

Вождар Мартиновић, Благоје Славковић, Владимир Мартиновић, Добросав Петровић Жабарац, Никола Дулаћ, Добровоје Маричковић, Светислав Жикић, Ђорђе Мартиновић, Димитрије

Перић са братом, Станоје Милетић, Александар Живановић Милош Дишић, Владимир Ђурвић Иса Субић, Добросав Станојевић са сином, Душан Јовановић Спиран, Владимир Шанић, Благоје Новаковић, Каменче Љубисављевић, Лазар Петровић Иљатов, Радоивоје Ђарић, Станоје Митровић Бризан, Мелан Пецаћ, Раифел Никодијевић, Славко Петрунић, Саво Мелковић, Жавота Ђурђевић-Врпојко, Станоје Перић, Тома Благојевић, Која Брзакочић, Добросав Никодић, Димитрије Никодић, Петар Никодић, Петар Паутић, Душан Маџић, Стојан Меловановић, Светислав Радловић Станоје Пауновић, Чедомир Маџић, Драгутин Прпаћ, Иван Брзош, сви из Ђурпраје.

Војислав Милединовић, Мајст Паутић, Живојин Смић и Никодије Мајандовић сви из Мале Крушевце, ср. темнићког.

Сва ова лица моле своје фамилије да их известе о њиховом здрављу и где се налазе. Одговор истим путем.

УКРАШЕН ПАСОШ.
У недељу 2. ов. мес. идућег трамвајем Егнатијевом улицом украшен ми је портмане у коме је поред новца био и мој пасош који гласи на име БУРЕ ПОПОВИЋА берберица родом из Добросног Села, на коме је и моја фотографија.

Молим сваког оног коме би случајно мој пасош дошао до руку, да га задржи и мени донесе, где ће добити пристојну награду.

Ђура Поповић, берберица до поште Врх. Команде

РЕКС
Фабрика цигарета — Јанукаки Протопана

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то крајца свих других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мерсом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Рекс, Фос, Авги и Кирки, које се могу добити у свима продавањима дувана. 18-36

Један од најдобрених и најзанимљивијих варијета у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих така. Сала је пространа и одлично осветљена.

Пећа су од најбољих француских и енглеских ма-рава. Оркестар одличан.

После варијета набаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. ЗРЕРА И К° ДД.

СОЛУН

НАЈБЕРЕ СТОВАРИШТЕ:

Позаматерије, чарапа, бижутерије, мараса, чизма, панталона, платна, мушена. Париских артистича, женске конфекције, твешарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велике и на ситно по истој цени.

Д-ца ДЕЗИ НИСИМ
зубни лекар
Дипломира у школи Зубног Лекарства у Паризу.
ПРИМА од 9 ПРЕ
до 6 ПО ПОДВЕ
Улица Пердана бр. 25.
угао улице Венизелос број 84.
14-

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“
НАВЕТА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Книз	Длн. 1.—
„ Глубак	„ 0-80
„ Јони	„ 0-65
„ Афрес	„ 0-50

39-

Атинска Банка
има част известити публику, о-фидире и појинке, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у луку ушли које чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним градовима Србије.

Филијала је узела на себе и сваке банкарске операције:

Куповину и пролају страног новца, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варшави Грчке, Европе и пре немирних земаља; банкарске налоге и исплате купова итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депозитне новчаних прелога који су му намењени.

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најетар-ијој и најпривлачнијој радњи

Колонијално-депинатесно робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.
Улица Будгаритон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врста конзерви, Сардина, риба итд. Кондесвиног млека. Велики избор свих врста француских вина, ликера, пе-њака, шампања итд.

Из првих фабрика: бомбона, посластица, чоколада, бие-клетта, разна теста итд.

Најфинији сејтев, бутер. Свеће „Аполо“ и „Фуршије“. Сапуни и парфимерије прве квалитета. Разне минералне воде. Босја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јавственија но ма у којој другој радњи.

Иредаје на велике и на ситно. 35-60

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИВЕЛА И С. СКАТЕ

Прекр пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поздравите ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом следном и худангом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 29-30

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње бо-лести. — Управни болни-це за заразне болести

Прима сваког дана од 11-12 пр: а од 5-6 по подне у фран-цуској аптеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2-4 по подне у своме стану улице престоло, послед-ника Ђорђа бр. 35 — узорак ул. са булеваром краља Констан-тина

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломирао од Медицинског Факултета и Школе за зубно-лекарство у Паризу.

Свакодневно лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3-4 дана.

18-те годишње поштовање 84 ул. Венизелос 147 ул. Ег-натја. 10-

Препоручују вам се

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-30, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ кноси „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 38-30

67-

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарни бр. 3. (Сирећу Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчаних исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 23-30 УПРАВА.

ГОСПОДИ! Препоручујемо Вам да и даље пушите наше цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкупење цигарете и дуван свих врста. Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАЊИЦИМА Нарачито „Маршало“ и ДУВАН ЗА ЈУЛЕ. 78-96

Наш добри и напад непрежаљени сви односно брат

† Растилав Костић

рез. пешад. капетан П. л.

Рађен 14 августа тек год на прогу своје миле и љубљене отаџбине „Мајке Србије“, подлеже ран-ма и умре 26 августа 1916 год у енглеској болници у Вертекоцу, те тако не виде своју отаџбину и сирину на ронска

Ову тужну вест јављамо својим рођацима и прија-тељима

ОЖАЛОШЋЕНИ: мајка Дарина Костићка, браће: Брани-воје Костић жанд. поручн., Јован Костић пешад. капетан, Владимир Костић бак. наредник и сестра Драгана.